

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9892/2025
14.08.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Бољевић, председника већа, Јасмине Симовић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиља АА и ББ, обе из ..., Општина ..., које заступа Далибор Митић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., коју заступа Иван Ристић адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању деце, одлучујући о ревизији тужиља изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 131/25 од 25.03.2025. године, на седници одржаној 14.08.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА се као неоснована ревизија тужиља изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 131/25 од 25.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 131/25 од 25.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су жалбе тужиља и потврђена пресуда Основног суда у Параћину П2 205/24 од 12.12.2024. године којом су одбијени захтеви тужиља да им тужена на име дела свог доприноса за издржавање плаћа по 11.000,00 динара месечно за период од подношења тужбе 11.05.2022. године до завршетка школовања тужиље АА године (став први изреке), односно тужиље ББ ... године (став други изреке) и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка (став трећи изреке). Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиља за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене пресуде тужиље су благовремено изјавиле ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23; у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити постоје остале битне повреде одредаба парничног поступка на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиље АА (рођена ...) и ББ (рођена ...) су пунолетне ћерке тужене (рођена ...). Током брака тужене и оца тужиља рођена је и трећа ћерка (малолетна ГГ). Брачну заједницу тужена је напустила 2021. године због насиља супруга над њом, а брак је разведен 2022. године, од када тужиље живе са оцем у селу ..., а њихова ... сестра са туженом у изнајмљеном стану у Отац тужиља је ..., зарађује око 55.000,00 динара, власник је 2,5 хектара обрадиве земље коју је бесплатно уступио на коришћење свом послодавцу, а за потребе домаћинства са тужиљама гаји поврће и стоку. Обавезу по правноснажној пресуди да са 11.000,00 динара доприноси издржавању треће ћерке не извршава редовно. Тужена ради у ... и зарађује око 53.000,00 динара, а поред тога и 2.000,00 динара од повремених чистиња кућа. Кредит који је подигла током брака у међувремену је у потпуности исплатила. Њени укупни месечни расходи су око 51.000,00 динара. Не доприноси издржавању тужиља, које од ње нису тражиле финансијску помоћ. За подмирење потреба тужиља потребни су месечни износи од нешто више од по 35.000,00 динара. У време подношења тужбе 11.05.2022. године тужиље су биле ... Академије ... – ..., и то тужиља АА (пунолетна ...) на Одсеку у ..., а тужиља ББ (пунолетна ...) на Одсеку ... у Будући да факултет траје три године и да су већ биле одслушале сва предавања, јер су школске 2021/2022 поново уписане на последњу годину факултета, тужиље нису имале обавезе на факултету (дипломирале су ... године АА, а ... године ББ) и повремено су радиле (у кафићу, чување деце).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев за обавезивање тужене да доприноси издржавању пунолетних тужиља у периоду од подношења тужбе до завршетка редовног школовања.

Право на издржавање од родитеља, сагласно одредбама члана 155. Породичног закона, има пунолетно дете које је неспособно за рад, а нема довољно средстава за издржавање, све док такво стање траје (став 1), као и пунолетно дете које се редовно школује, сразмерно могућностима родитеља, а најкасније до навршене 26. године живота (став 2). Нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеље, односно друге крвне сроднике (став 4). У складу са одредбама члана 160. истог закона, издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, водећи рачуна о минималној суми издржавања (став 1), при чему потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), а могућности дужника издржавања од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3).

Из законске обавезе родитеља да, сразмерно својим могућности, издржава пунолетно дете које се редовно школује, произлази обавеза пунолетног детета да на време извршава своје школске обавезе, односно редовно полаже испите и по истеку школске године упише наредну годину студија, осим ако је из оправданих разлога у томе спречено. Обавезе родитеља и пунолетног детета се по правилу узајамно условљавају, тако да без извршења обавезе у односу на редовно школовање од стране пунолетног детета, не постоји ни законска обавеза родитеља, да у смислу одредбе члана 155. став 2. Породичног закона, том детету плаћа издржавање, осим ако је до продуженог школовања дошло из оправданих разлога или заостатак у извршавању школских обавеза није знатан и не може се приписати немару детета које се школује.

У конкретном случају, тужила АА је у школској 2023/2024 години четврти пут уписала трећу годину и трогодишњи факултет завршила након пет година, а тужила ББ је од подношења тужбе до дипломирања (око годину и по дана) била апсолвент те није имала посебне трошкове који се односе на редовно школовање. Објективних разлога за нередовно извршавање студентских обавеза није било. Домаћинство у коме тужиле живе изискује мање трошкове (пружа могућност да се у њему не само произведе храна у виду поврћа, меса и сл, што се и дешава), већ омогућава остварење додатних прихода од обраде земље, што се не чини (јер је земља дата на бесплатно коришћење). С друге стране, тужила остварује приходе тек довољне за издржавање своје и малолетне ћерке, подстанар је у граду, нема помоћ ни од кога, нити могућност за већу додатну зараду јер је неопходно да буде уз малолетну ћерку и посвети се њеном одгајању и васпитању.

Код таквог стања ствари, правилан је закључак нижестепених судова да би усвајање тужбеног захтева представљало очигледну неправду за тужену. Наиме, смисао одредбе члана 155. Породичног закона која се односи на издржавање пунолетног детета је да су родитељи у обавези да се старају о школовању и стручном усавршавању своје пунолетне деце у мери у којој им по редовном току ствари то омогућавају животне и материјалне могућности. То не значи да су родитељи дужни да се одрекну могућности да подмире сопствени егзистенцијални минимум, а нарочито не могућности да подижу на одговарајући начин малолетно дете које им је поверено на старање.

Код наведеног, по оцени Врховног суда, ревизијом се неосновано оспорава правилност примењеног материјалног права, и понављају наводи изнети у жалби против првостепене пресуде, о чијој неоснованости су дати јасни и правилни разлози, које овај суд у свему прихвата, због чега је, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Драгана Бољевић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић